

POSTANOWIENIE

Kraków, 10 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy

w osobie sędziego SO Dariusza Pawłyszczke

protokolant a.s. Anna Rajca

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Krakowie 10 listopada 2014r. sprawy z wniosku (...) S.A. w W. przeciwko (...) Sp. z o.o. w K. o udzielenie zabezpieczenia roszczeń o ustalenie nieistnienia uprawnień z rękojmi oraz roszczeń z gwarancji i z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie umowy stron oraz o ustalenie nieistnienia prawa obowiązanego do zaspokojenia się z gwarancji bankowej

odmawia udzielenia zabezpieczenia przez nakazanie obowiązanemu złożenia bankowi oświadczenia żądającego wstrzymania wypłaty z gwarancji oraz zakazanie mu zaspokojenia się z gwarancji, a także zakazanie bankowi wypłaty.

UZASADNIENIE

Wg uprawnionego wykonawcy w wykonaniu umowy łączącej go z obowiązanym inwestorem wykonał on zespół biurowo-usługowy. Na mocy tej umowy uprawniony doprowadził do udzielenia obowiązanemu przez bank gwarancji zapłaty (zał. (...)) za zobowiązania uprawnionego z rękojmi i gwarancji jakości oraz z tytułu kierowanych do obowiązanego inwestora roszczeń podwykonawców o wynagrodzenie. W świetle gwarancji zapłaty bank jest zobowiązany do zapłaty sumy żądanej przez obowiązanego inwestora (do sumy gwarancji) na jego pisemne żądanie zawierające oświadczenie, iż wykonawca nie uregulował swoich zobowiązań z tytułu wad lub wynagrodzenia podwykonawców.

Ponieważ obowiązanym zażądał od banku zapłaty (wg uprawnionego bezpodstawnie), uprawniony zamierza pozwać obowiązanego o ustalenie nieistnienia jego roszczeń z tytułu wad i w niniejszej sprawie wnosi o ich zabezpieczenie przez zakazanie obowiązanemu i bankowi realizacji gwarancji.

Sąd zważył, co następuje:

Zawierając z bankiem umowę, na mocy której bank udzielił obowiązanemu gwarancji, uprawniony zdawał sobie sprawę, że w ten sposób gwarantuje obowiązanemu zaspokojenie jego roszczeń bez procesu, którego ciężar wszczęcia został przerzucony na uprawnionego. Gwarancja dawała obowiązanemu prawo do dysponowania sumą gwarancji do czasu rozstrzygnięcia sporu stron i brak jest podstaw do pozbawienia obowiązanego tego prawa. Natomiast w razie przysługiwania uprawnionemu roszczeń pieniężnych wobec obowiązanego (np. o odszkodowanie za skorzystanie z gwarancji mimo nieistnienia roszczeń objętych oświadczeniem obowiązanego skierowanym do banku) możliwe jest zajęcie wierzytelności obowiązanego wobec gwaranta o wypłatę sumy gwarancji, zajęcie rachunku bankowego lub środków w kasie. W świetle łączącego strony stosunku prawnego w razie wykorzystania przez obowiązanego gwarancji do zaspokojenia roszczenia nieistniejącego lub nieobjętego gwarancją uprawnionemu przysługuje odszkodowanie w wysokości co najmniej sumy wypłaconej z gwarancji i roszczenie to może zostać zabezpieczone np. przez zajęcie wierzytelności obowiązanego wobec gwaranta (pod warunkiem uprawdopodobnienia ryzyka niewypłacalności obowiązanego).

W świetle treści gwarancji gwarant zobowiązany jest do realizacji każdego prawidłowego formalnie (tj. zawierającego oświadczenie o istnieniu zobowiązań z tytułu wad lub wynagrodzenia podwykonawców) żądania zapłaty i nawet wyrok ustalający nieistnienie wierzytelności obowiązanego z tych tytułów nie zwalniałby gwaranta z wypłaty gwarancji, która nie wymaga skonkretyzowania w żądaniu wypłaty wierzytelności obowiązanego. Skoro obowiązanym wezwał już

gwaranta do zapłaty, to powstało zobowiązanie gwaranta do wypłaty i ewentualny zakaz przyjęcia zapłaty nałożony na obowiązanego nie zwalniałby gwaranta z obowiązku wypłaty. Na podstawie art. 755 K.p.c. sąd może ingerować tylko w stosunki prawne stron, lecz nie w stosunki między obowiązanym i osobą trzecią (tak samo SA w Krakowie w post. z 18 czerwca 2012r., sygn. I.ACz.910/12). Dlatego ewentualny zakaz korzystania z gwarancji nie wiązałby gwaranta, którego obowiązkiem jest postąpienie zgodnie z treścią udzielonej gwarancji, a wobec odmowy przyjęcia zapłaty przez obowiązanego gwarant byłby zobowiązany do złożenia sumy gwarancji do depozytu sądowego.

Istotą gwarancji jest pewność beneficjenta gwarancji, że jego roszczenie wobec drugiej strony umowy zostanie zaspokojone przez gwaranta bez oczekiwania na wynik procesu z drugą stroną umowy, która nie może wykorzystać instytucji udzielenia zabezpieczenia do pozbawienia beneficjenta gwarancji prawa do zaspokojenia w terminie określonym w gwarancji. Stosunek prawny łączący strony daje uprawnionemu wykonawcy prawo kwestionowania zasadności zaspokojenia się obowiązanego inwestora z gwarancji. Jednakże pozbawienie obowiązanego możliwości zaspokojenia się z gwarancji stanowiłoby naruszenie art. 731 K.p.c. Pozyskanie przez uprawnionego dla obowiązanego gwarancji bankowej oznaczało, iż w razie sporu o wady strony w miejsce procesu inwestora przeciwko wykonawcy o roszczenia z tytułu wad wprowadziły proces wykonawcy o zwrot sumy pozyskanej przez inwestora z gwarancji. W przypadku braku gwarancji zapłaty wykonawca po otrzymaniu pełnego wynagrodzenia może nim dysponować do czasu ewentualnego przegrania procesu o wady, a inwestor w trakcie procesu nie ma środków na zastępcze usuwanie wad. Celem gwarancji jest odwrócenie tej sytuacji i w razie sporu o wady to inwestor natychmiast uzyskuje od gwaranta zaspokojenie swoich roszczeń, a wykonawca natychmiast musi zwrócić gwarantowi wypłacone sumy (chyba że umowa wykonawcy z gwarantem stanowi inaczej) i może je odzyskać od inwestora dopiero po procesie.

Żądany w p.4 wniosku zakaz wypłaty z gwarancji jest skierowany do gwaranta będącego osobą trzecią. Uprawniony ani nie wskazał gwaranta jako przeciwnika wniosku, ani nie zamierza go pozwać. Jest oczywistym, że przewidziana w art. 755 § 1 p.1 K.p.c. możliwość uregulowania praw i obowiązków stron dotyczy tylko wzajemnych stosunków stron. W postanowieniu o udzieleniu zabezpieczenia nie można nałożyć obowiązków na osoby trzecie. Ponieważ żądany sposób zabezpieczenia jest niedopuszczalny (nieprzewidziany w art. 755 K.p.c.), wniosek o orzeczenie zakazu wobec gwaranta został oddalony (zob. powołane wyżej post. SA w Krakowie z 18 czerwca 2012r.).